

HJÆLP PLÆNEN

over vinterens hærgen

Men vent
til græsset
er i vækst

Græsplænen dækker halvdelen af jorden på en typisk dansk parcelhusgrund. Det grønne tæppe egner sig fortrinligt til et væld af udendørs aktiviteter. Vel at mærke når det sker i sommerhalvåret. Værre er det om vinteren, hvor jorden er kold og vandmættet, og væksten er standset. Her kan græsset ikke selv reparere skader. Undgå helt færdsel på plænen, når der er frost i luften. Anlæg stier med vandgennemtrængelige belægninger, der forbinder strategiske mål, til at aflaste plænen. Er skaden sket, kan fornuftig pasning dog alligevel sikre et smukt græstæppe i løbet af sommeren.

GRÆS SKAL GØDES

»Min plæne skal ikke gødes. Så skal jeg jo slå græs hele tiden,« er en bemærkning, der ofte høres. De forskellige græsser, der findes i plænen, vokser i et evigt konkurrenceforhold. Dels græsserne imel-

lem, dels i samlet kamp mod sygdomme, ukrudt og mos. Græsset får bedre odds i den kamp, når det får godning. Eksempler på gødninger, der egner sig til græs, er NPK-gødning med forholdet 12-5-14 eller 14-3-18 mellem kvælstof, fosfor og kalium. Græsplænen må først få godning, når den begynder at gro – det er som regel omkring midten af april. For at gødningen bliver fuldt udnyttet, skal der være nye rødder til at optage den. Samtidig undgås udvaskning til grundvandet. Anden gang, du gøder, kan være omkring første juni, og sidste gang midt i august. Jeg giver 2 kg gødning pr. 100 m² pr. gang af en uorganisk gødning (NPK). Anvender du organiske gødninger med svagere gødningsindhold, øger du doseringen.

SYGDOMME

En del forskellige svampesygdomme kan angribe græs. Græsblandingerne består af

forskellige græsarter med forskellig modstandsdygtighed mod sygdomme, så valg af en god græsblanding er vigtigt ved etableringen. Spørg på planteskolen. Bladpletsygdomme, meldug, rodtiltsvamp og kimskimmel er almindelige i plæner, men mon ikke sneskimmel er den værste? Vi så det sidste år, da vinteren bød på vedvarende snedække i månedsvis. Netop under disse dårlige vækstforhold for græs – høj luftfugtighed, ingen lys og temperaturer over frysepunktet – kan svampesygdomme som sneskimmel, *Microdochium nivale*, føre til græsdød. Du kan undgå det ved at fjerne større dækker af visne blade om efteråret og ved ikke at gøde for sent. Ligeledes bør græsset ikke være alt for langt, når vinteren kommer.

UKRUDT

Golfgreen, blomstereng eller naturplæne? Valget er dit. Pasning og pleje er forskelli-

1. På fugtige dage kan man se sneskimmels spindelvævsagtige mycelium og de laksefarvede sporeansamlinger.
2. Det kan være gavnligt for væksten at fjerne det brunlige "græs-filt" i bunden af plænen.
3. Her langs græskanten har jeg klippet græsset for lavt – så kommer der mos.

ge. En tæt plæne i god vækst giver dårlige forhold for ukrudt. De flerårige af slagsen som for eksempel mælkebøtter med pælerod fjernes med håndkraft. Gødskning fremmer græsvæksten og udkonkurrerer ukrudt.

Tørke om sommeren får vi næsten hvert år. Her har ukrudt med dybdegående rødder et fortrin, men græsset skal nok klare sig. Så har du ikke overskud af opsamlet vand, kan du roligt gemme det til mere intensive afgrøder i eksempelvis søkkehaven.

MOS

Det er i orden at foretrække et blødt lag af mos, som fjeder blidt, når man færdes på det. Sjældent er det dog at foretrække dem for græs, der er langt mere holdbart. Mos trives især under skyggefulde, fugtige forhold og under dårlige vækstvilkår for græs. Gødskning i græssets vækstperiode

hjælper og giver græsplanterne en chance frem for mos. Undlad at klippe græsset for kort. En del specialgødninger og topdressinger indeholder midler, der bekæmper mos. De kan benyttes på kort sigt, men er ret dyre.

LUFT I PLÆNEN

Snart begynder det store motorinferno. Plæneluftere – vertikalskærere – i forskellige afskygninger står klar i garagen, kan lånes hos naboen eller kan lejes i det lokale byggemarked. Der findes dog også håndredskaber, der udfører samme job. Vertikalskæring er en proces, hvor man med lodrette tætsiddende skær skaber luft i plænen og ødelægger især bredbladet ukrudt. Det ser effektivt ud og er det også. Til tider for effektivt! Det er fint at få fjernet det døde, tætte "filtlag" i bunden af græstæppet og det døde mos, men en tidlig behandling er ofte for hårdhændet. Efter kraftige angreb

af sneskimmel vil jeg anbefale en mere blid metode, hvor man forsigtigt med en rive fjerner det døde græs. Masser af nye græsspirer, der ligger lige under jordoverfladen, vil vokse frem og dække hullerne. De kraftige metoder er udmærkede, men man bør vente, til græsset er i god vækst.

TOPDRESSING

Ved topdressing forstår man spredning af et materiale bestående af 80-90 procent sand (kornstørrelse 0,2-0,4 mm) og 10-20 procent sigtet kompost i et lag på cirka en halv centimeter. Det er bedst at gøre, efter at græsset er klippet kort. Plænen bliver mere jævn, og græsrodderne får et nyt vækstlag. Når du topdresser, kan du samtidig så nye græsfrø. Du får det bedste resultat, når du venter med at gøre det, til græsset er i vækst. Færdige produkter kan købes, men er bekostelige, hvis man har en stor plæne. ■